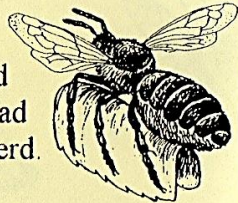

De ene soort is de andere niet

Elke bijen- en wespensoort heeft zijn eigen variant op de beschreven levenslopen. Vaak zijn de Nederlandse namen afgeleid van het gedrag of uiterlijk van de soort.

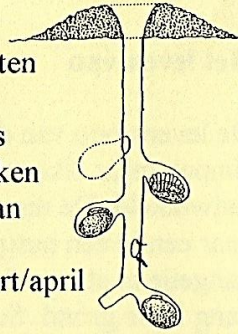
Behangersbijen bekleden de nestgang eerst met afgeknaagde stukjes blad. Daartoe hebben ze met hun kaken ovale tot cirkelronde stukken uit bladranden geknipt. Het eitje wordt op een voedselpakketje in een stukje blad gelegd dat eerst tot een kokertje of soort vingerhoedje gevormd is. Vaak wordt de nestgang ook afgedicht met een stukje blad. Er zijn meerdere soorten behangersbijen. Elke soort heeft haar eigen plantensoort waarvan het blad gebruikt wordt. De stukjes blad worden onder de buik vervoerd.

De *Tuinmaskerbij* bouwt lineaire nesten van achter elkaar liggende broedcellen. De wanden worden gemaakt uit stoffen geproduceerd door de klieren van dit bijtje. Met de tong wordt de substantie die zo ontstaan is, over de binnenwand van de cel en bij de nestopening uitgestreken. Na droging ontstaat een doorzichtig huidje.

Graafbijen graven evenals de *graafwespen*, zelf een nestje in de grond.

Zandbijen maken hun nesten meestal in de grond. Hun zandhoopjes zien er uit als kleine molshoopjes. Ze lijken veel op de zandhoopjes van mieren of wormen. Zandbijtjes vliegen in maart/april op wilgen.

Metselbijen plakken hun nestgangen dicht met vochtig zand of leem. Vaak worden oude kevergangen in hout gebruikt. Soms ook lege slakkenhuisjes.

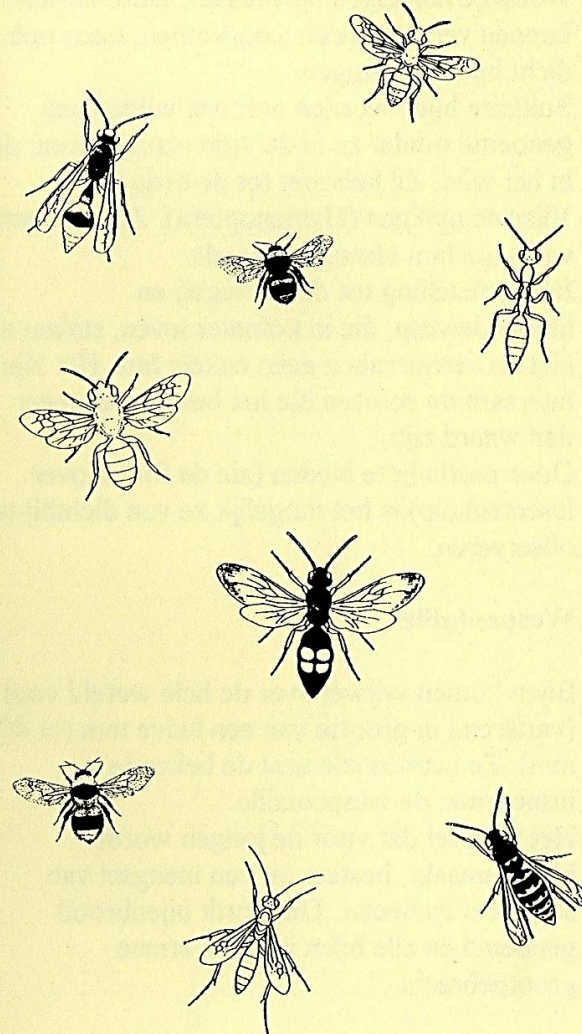
De *Bijenwolf* behoort tot de graafwespen. Zij graaft graag in de iets vastere steilwanden of horizontale bodems. Haar prooi bestaat vrijwel uitsluitend uit honingbijen. De honingbij, die zich bij die aanval probeert te verweren, heeft weinig kans want haar angel glijdt steeds weg van het gladde lichaam van de Bijenwolf.

Wolbijen (korte en brede lichaamsbouw) bekleden hun nest (in holle plantenstengels of in boorgangen in dood hout) met haren van planten.

Bloedbijen zijn bloedrood en behoren tot de koekoeksbijen. Zij smokkelen hun ei bij een ander binnen. De larve ontwikkelt zich ten koste van de larve van de bij die het nest maakte. Een andere soort koekoeksbij is de wespbij; de naam zegt het al, het lijken net wespen.

Gebruikte informatie: folder P. van Breugel, Infoblad solitaire bijen en artikelen uit Trouw van H. van Halm

Informatie over Solitaire bijen en -wespen

Deze folder wordt u aangeboden door Bijenvereniging Beemster e.o. en IVN-Twiske.

Alles alleen!

Veruit de meeste bijen- en wespensoorten leven solitair. Dat wil zeggen dat ieder vrouwtje een eigen nest maakt. Deze nesten kunnen ver van elkaar voorkomen, maar ook dicht bij elkaar liggen.

Solitaire bijen worden ook wel wilde bijen genoemd omdat ze in de vrije natuur leven, dus in het wild. Zij behoren tot de orde der Vliesvleugeligen (Hymenoptera). Zo genoemd vanwege hun vliezige vleugels.

In tegenstelling tot de honingbij en limonadewesp, die in kolonies leven, steken zij niet en veroorzaken geen enkele last. Het zijn interessante soorten die het bestuderen meer dan waard zijn.

Door nesthulp te bieden (zie de folder over insectenhulp) is het mogelijk ze van dichtbij te observeren.

Wespentaille

Bijen komen vrijwel over de hele wereld voor (variërend in grootte van een halve mm tot 40 mm). Ze hebben allemaal de bekende insnoering, de wespentaille.

Het voedsel dat voor de jongen wordt klaargemaakt, bestaat uit een mengsel van stuifmeel en nectar. Dit wordt bijenbrood genoemd en alle bijen worden ermee grootgebracht

Het leven van

De levensloop van de solitaire bijen is vrij simpel, maar elke soort heeft een eigen variant ontwikkeld. De moederbij zoekt of maakt in haar eentje een nestplaats. Meestal is dat een gangetje in steen of hout of een zelf gegraven gang in de grond. Sommige soorten kleien zelf een woninkje.

Als het nest klaar is, gaat ze op zoek naar stuifmeel. Dit verzamelt ze aan de haren aan de achterpoten (pootverzamelaar) of aan haren aan de buik (buikverzamelaar) en draagt het naar de nestholte. Daar wordt het met een beetje nectar gekneet tot een bolletje waar de bij een eitje op legt. Vervolgens sluit ze het holletje af. Zo maakt ze een aantal cellen met voedselpakketje en eitje. Ze kijkt daarna niet meer naar het broed om.

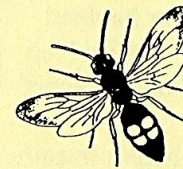
Uit ieder eitje ontwikkelt zich een larve die het stuifmeel eet, zich vervolgens inspint en verandert in een pop. Na verloop van tijd komt daar de bij uit tevoorschijn. Meestal is dat pas het volgende jaar in de periode dat de plant waarop de bij vliegt, bloeit. Veel soorten wilde bijen vliegen namelijk maar op één soort inheemse planten. In de korte tijd dat die soort bloeit, moet de bij er stuifmeel verzamelen. De moederbij leeft trouwens maar enkele weken. De mannelijke bijen leven nog korter dan de vrouwelijke. De mannetjes komen na de winter altijd eerder tevoorschijn en zoeken alle mogelijke plaatsen af naar vrouwtjesbijen. Na de paring is hun levenstaak volbracht en sterven ze. Mannelijke bijen hebben overigens nooit een angel.

En wespen? Zijn die dan niet eng?

De *Duitse wesp* en *Gewone wesp* zijn voor mensen de meest bekende wespensoorten. Het zijn sociale wespen (zij leven in volken) en worden ook wel limonadewespen genoemd. Vooral in de nazomer kunnen zij overlast veroorzaken. De werksters hebben zoetigheid nodig om aan hun energiebehoefte te voldoen. De larven die zij verzorgen, scheiden een zoete stof af als uitwerpsel en dat wordt door de werksters voor de energievoorziening gebruikt. Maar in augustus is het meeste broed uitgevlogen en dan komen de wespen op zoete stoffen bij mensen af. Lastig! Maar bedenk dat wespen vleeseters zijn en voor ons heel veel "plaaginsecten", zoals muggen en luizen, wegvangen.

De solitaire levende wespen bezorgen ons geen overlast. Hier zijn honderden soorten van, die we meestal niet eens opmerken. Ook de solitaire wespen geven hun jongen dierlijk voedsel in plaats van stuifmeel. De buitgemaakte dieren worden verlamd en in de klaargemaakte nestholte gebracht, die na het leggen van het eitje wordt afgesloten. Ook hier verschijnt de nieuwe generatie pas een jaar later.

